

Sisältö

Johdanto: mihin dialektiikka katosi? 7

1 Neljä näkökulmaa kulttuuriteollisuusteoriaan 15

- 1.1 Suuntaviivoja kaupallisen kulttuurin kritiikille 21
- 1.2 Ohiampuvaa analyysiä ja puhdasta elitismää 34
- 1.3 Filosofaa kaupallistumisen kritiikin sijaan 48
- 1.4 Vallitsevissa Adorno-tulkinnossa on aukkonsa 60
- 1.5 Kohti dialektista mediateoriaa 70

2 Maailman tulkinnasta sen muuttamiseen ja takaisin: Marx, Lukács ja Adorno 81

- 2.1 Miksi Marx on syytä pitää mielessä Adornoa lukiessa? 83
- 2.2 Marxista länsimarxismiin: lyhyt oppimäärä 86
- 2.3 Filosofia pitää ylittää muttei lakkauttaa 94
- 2.4 Vallankumous filosofian tasolla 96
- 2.5 Marxin praktinen materialismi Hegelin filosofian kritiikkinä 101
- 2.6 Miten tavarantuotanto määrittää ajattelua? 110
- 2.7 Esineellistyminen modernin filosofian tunnistamattomana ongelmana 117
- 2.8 Proletariaatti filosofian toteuttajana 120
- 2.9 Adorno Lukácsin kriitikkona 124
- 2.10 Historia ja nykyisyys Lukácsin sokeina pisteinä 126
- 2.11 Lukácsin teorian tavoitteissa on ongelmia 132
- 2.12 Adorno ja Marx: kysymys käytännön ja teorian suhteista 136
- 2.13 ”Minkä tähden vielä filosofiaa?” 143

3 Välienselvittelyjä Hegelin kanssa: negatiivinen dialektiikka 149

- 3.1 Miksi ristiriidan käsite on dialektiikalle niin keskeinen? 150
- 3.2 Ristiriidoista niiden ratkaisuun: Hegel 155
- 3.3 Ristiriitojen ratkaisu on virhe: Adorno 164
- 3.4 Ristiriidat kumpuavat ajattelun sijaan todellisuudesta 167
- 3.5 Kiistelty ja kiitetty systeemi 171
- 3.6 Eroon systeemistä ja käsitteistä? 180
- 3.7 *Logiikan tieteen* aloitus silmänpääntötempuna 190

- 3.8 Miksi ja millä tavoin systeemistä voi yhä pitää kiinni? 194
- 3.9 Käsite tavoittaa vain käsitteellisen 206
- 3.10 Mainettaan käyttökelpoisemmat käsitteet 210

4 Kulttuuriteollisuuden dialektiikka 219

- 4.1 Kulttuuriteollisuus taiteen sisäisen kehityksen tuotteenä 220
- 4.2 Adorno, Benjamin ja edistyskäsityksen lumen kulttuuriteollisuudessa 233
- 4.3 Kulttuuri on tavaraa, jota ei koeta tavaraksi 242
- 4.4 Kulttuuriteollisuus helposti lähestyttävänä mahtina 247
- 4.5 Kulttuurin kuluttaja ei välttämättä ole kuningas 256
- 4.6 Taide on monin tavoin yhteiskunnallista 266
- 4.7 Miten yhteiskunta ilmenee taiteessa? 270
- 4.8 Esineellistyminen, tavanaistuminen ja modernin taiteen sietämätön vaikeus 280
- 4.9 Taidetta ei pidä käyttää vaan ymmärtää 293

5 Fysiognomia eli kulttuuriteollisuus ja totaliteetin haaste 303

- 5.1 Fysiognomisen ajattelun lähteillä 305
- 5.2 Fysiognomia on pohjimmiltaan dialektiikkaa 314
- 5.3 Radio ilmentää ja ratkoo yhteiskunnallisia ristiriitoja 320
- 5.4 Miksi radio haluaa viedä kuulijansa konserttisaleihin? 328

6 Lopuksi: kulttuuriteollisuus, dialektiikka ja totaliteetti 333

Kirjallisuus 349